

Sygn. akt I C 334/12

POSTANOWIENIE

Dnia 21 czerwca 2013r.

Sąd Okręgowy we Wrocławiu – Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSO Marcin Śmigiel

Protokolant: Barbara Bortnik

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 21 czerwca 2013r. we Wrocławiu

sprawy z powództwa ***D. W.***

przeciwko ***Towarzystwu (...) S.A. we W.***

o ***USTALENIE I ZAPŁATĘ***

postanawia:

I. umorzyć postępowanie w sprawie;

II. zasądzić od powódki na rzecz strony pozwanej kwotę 7 217 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

UZASADNIENIE

postanowienia z dnia 21 czerwca 2013 r.

W dniu 8 marca 2012 r. powodowie D. W.i W. A.wnieśli do Sądu Okręgowego we Wrocławiu I Wydziału Cywilnego pozew przeciwko Towarzystwu (...) S.A.z siedzibą we W.o uznanie za nieważną w stosunku do powodów umowy kredytowej z dnia 6 marca 2002 r. nr (...) (...), zawartej z (...) S.A.z siedzibą w W., o zwrot wzajemnych świadczeń na podstawie bezpodstawnego wzbogacenia, o odszkodowanie oraz o zwrot kosztów procesu. W uzasadnieniu wskazali, że strona pozwana była ubezpieczycielem zaciągniętego kredytu.

W dniu 27 listopada 2012 r. Sąd Okręgowy we Wrocławiu Wydział I Cywilny wydał zarządzenie o zwrocie pozwu w zakresie żądania zgłoszonego przez powoda W. A..

Jednocześnie w dniu 9 marca 2012 r. powodowie wnieśli do Sądu Okręgowego w Warszawie I Wydział Cywilny analogiczny pozew, skierowany przeciwko (...) S.A. z siedzibą w W., działającym jako kredytodawca.

W dniu 21 czerwca 2013 r. podczas rozprawy pełnomocnik powódki cofnął pozew ze zrzeczeniem się roszczenia i wniósł o nie obciążanie jej kosztami procesu.

Sąd zważył:

Zgodnie z art. 355 § 1 kpc sąd wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania, jeżeli powód cofnął ze skutkiem prawnym pozew lub jeżeli wydanie wyroku stało się z innych przyczyn zbędne lub niedopuszczalne.

Natomiast zgodnie z art. 203 § 1 kpc pozew może być cofnięty bez zezwolenia pozwanego aż do rozpoczęcia rozprawy, a jeżeli z cofnięciem połączone jest zrzeczenie się roszczenia – aż do wydania wyroku.

W niniejszej sprawie pełnomocnik powódki już po rozpoczęciu rozprawy cofnął pozew ze zrzeczeniem się roszczenia, zatem dla skuteczności tego cofnięcia nie było wymagane zezwolenie pozwanego.

Jednocześnie Sąd na podstawie art. 203 § 4 kpc nie znalazł podstaw do tego, by cofnięcie pozwu uznać za niedopuszczalne, jako że z okoliczności sprawy nie wynika, by czynność ta była sprzeczna z prawem, zasadami współzycia społecznego lub by zmierzała do obejścia prawa.

Wobec tego na podstawie art. 355 § 1 kpc należało w pkt I postanowienia umorzyć postępowanie w sprawie.

Cofnięcie pozwu jest co do zasady równoznaczne z przegraniem sprawy, zatem o kosztach procesu należało orzec na zasadach ogólnych.

W świetle art. 98 § 1 i 3 kpc strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty procesu. Powódka wprawdzie była częściowo zwolniona od kosztów sądowych, to jest od opłat sądowych oraz wydatków powyżej kwoty 1.500 zł, jednak zwolnienie od kosztów sądowych nie rozciąga się na obowiązek zwrotu przeciwnikowi wygrywającemu sprawę kosztów celowej obrony.

W niniejszej sprawie strona pozwana poniosła koszty w postaci wynagrodzenia pełnomocnika z wyboru w osobie radcy prawnego. W związku z tym w pkt II postanowienia należało zasądzić od powódki na rzecz strony pozwanej kwotę 7.200 zł, obliczoną na podstawie § 2 ust. 1 i § 6 pkt 7 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. z 2013 r., poz. 490 j.t.) oraz kwotę 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

Sąd nie znalazł podstaw do tego, by zastosować wobec powódki art. 102 kpc, zgodnie z którym w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami. W utrwalonym już orzecznictwie przyjmuje się, że podstawą zastosowania art. 102 kpc nie jest jedynie trudna sytuacja materialna strony, jako że wypadku takiego nie można zakwalifikować jako wypadek szczególnie uzasadniony, także wówczas, gdy trudna sytuacja materialna była podstawą do zwolnienia strony od kosztów sądowych (por. postanowienie Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 21 marca 2013 r., I Aca 1097/12, Lex nr 1311972; wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 5 lutego 2013 r., I Aca 999/12, Lex nr 1299008). Przepis art. 102 k.p.c. znajduje zastosowanie przede wszystkim, gdy sprawa ma wątpliwy i dyskusyjny charakter, dochodzone roszczenie wynika z niejasno sformułowanych przepisów, strona przegrywająca znajduje się w wyjątkowo ciężkiej sytuacji majątkowej, a wytaczając powództwo miała podstawę do przeświadczenia o słuszności dochodzonego roszczenia, (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 kwietnia 1971 r., I PZ 17/71, OSNCP 1971, Nr 12, poz. 222; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 grudnia 1973 r., I PR 456/73, OSNCP 1974, Nr 9, poz. 154). Zatem trudna sytuacja majątkowo - życiowa strony przegrywającej sprawę może być oceniona jako szczególnie uzasadniony wypadek, przewidziany w art. 102 k.p.c., jeśli związana jest z mającym usprawiedliwione w okolicznościach sprawy dochodzeniem roszczenia.

Tymczasem Sąd w niniejszej sprawie, o ile nie kwestionuje względnie trudnej sytuacji finansowej powódki, to jednak dostrzegł, że charakter sprawy wytoczonej przez tutejszym Sądem wskazuje jednoznacznie, iż nawet osoba nie będąca prawnikiem nie powinna mieć żadnych wątpliwości co do tego, przeciwko jakiemu podmiotowi powinna wytoczyć powództwo o uznanie umowy za nieważną. Kredytobiorca, podpisując umowę kredytową, doskonale wie, z jakim podmiotem umowę tę podpisał, czy też inaczej mówiąc, od jakiego podmiotu kredyt otrzymał. Od każdego przeciętnego uczestnika obrotu cywilnoprawnego można oczekiwać, że jeśli kwestionuje ważność umowy, to pozwie kontrahenta tej umowy, nie zaś osobę trzecią, z którą umowy kredytowej nigdy nie podpisywał. Tym bardziej, gdy osobą trzecią jest ubezpieczyciel kredytu. Wówczas bowiem z ubezpieczycielem łączy stronę umowa ubezpieczenia, nie zaś kredytu. Takiej wiedzy można było oczekiwać od powódki.

Jednocześnie sytuacja finansowa powódki nie jest na tyle zła, by sama w sobie uzasadniała odstąpienie od zasad ogólnych orzekania o kosztach procesu. Wobec powódki toczy się wprawdzie postępowanie egzekucyjne w zakresie

egzekucji z nieruchomości, której jest współwłaścicielką, tym niemniej uzyskuje ona wynagrodzenie za pracę w wysokości 3.250 zł brutto, zaś wynagrodzenie to nie jest objęte zajęciem komorniczym. Całkowite miesięczne koszty utrzymania powódki wynoszą około 1.700 zł, zatem powódce pozostają poza tym wolne środki. Sąd zwraca uwagę, że osoba, która decyduje się na wytoczenie powództwa przed Sądem, nawet gdy jest zwolniona od kosztów sądowych, musi liczyć się z ewentualnym przegraniem sporu i koniecznością poniesienia kosztów zastępstwa procesowego strony przeciwnej. Nie może przy tym bezwzględnie oczekiwać, że Sąd zwolni ją z tego obowiązku na podstawie art. 102 kpc, jako że ten przepis ma charakter dyskrejonalny i Sąd może, ale nie musi go zastosować.

Biorąc pod uwagę powyższe należało orzec jak w sentencji.

Zarządzenia:

1. odnotować w rep. C;
2. odpis uzasadnienia doręczyć pełnomocnikowi powódki r.pr. T. D..

Wrocław, dnia 3 lipca 2013 r.